

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Шабанова Ю.О.

«31» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політична філософія»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітній рівень.....	Бакалавр
Освітня програма	Політологія

Статус	Фахова
Загальний обсяг	6 кредитів ECTS (180 годин)
Форма підсумкового	
контролю	екзамен
Термін викладання	3 семестр
Мова викладання	українська
.....	

Викладачі: Захарчук О.Ф.

Пролонговано: на 2019/2020 н.р. _____(_____) «__» 20 __р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20 __/20 __ н.р. _____(_____) «__» 20 __р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Політична філософія» для бакалаврів спеціальності 052 «Політологія» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2020. – 15 с.

Розробник – Захарчук О.Ф.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 033 «Філософія» (протокол №1 від 31.09.2020)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності «Політична філософія» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни «Філософія політики» віднесено такі результати навчання:

PH12	Базові знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології
PH13	Вільно володіти базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки

Мета дисципліни – вивчення основ політичної філософії, усвідомлення проблем, які вона має вирішувати, розуміння методології дослідження політики

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)		
Шифр ПРН	шифр ДРН	зміст
PH12	PH12-ДРН1	розуміти основні поняття і теоретико-методологічні підходи у політичній філософії
PH12	PH12-ДРН2	володіти знанням про розвиток та теоретико-методологічну еволюцію політичної філософії
PH12	PH12-ДРН3	Розуміти теоретико- методологічні особливості політичної філософії
PH13	PH13-ДРН4	сформувати уміння та навички творчого використання категорій філософсько-політичного знання у дослідницькій діяльності
PH13	PH13-ДРН5	доказово і комплексно підходити до розуміння сучасного політичного процесу на основі аналізу політичних інститутів.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф3 Філософія	критично осмислювати проблеми у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей
	розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		дenna		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	96	36	60				
практичні	84	24	60				
лабораторні	-	-	-				
семінари	-	-	-			-	-
РАЗОМ	180	60	120				

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	96
PH12-ДРН1 PH12-ДРН2 PH13-ДРН4	1 Політична філософія як галузь філософських знань	12
	Політика як спосіб організації суспільного життя. Виникнення політики як явища суспільного життя	
	Генеза поняття “політика” в історії філософської думки.	
	Політика як об’єкт окремої галузі філософського знання - політичної філософії.	
	Предмет, мета, завдання політичної філософії	
	Політична філософія у сучасному світі і в Україні	
PH12-ДРН1 PH12-ДРН2	2 Платон і Арістотель як фундатори політичної філософії	12
	Вплив ідей Платона на розвиток західноєвропейської політичної філософії.	
	Основний зміст праць Платона	
	Пошук Арістотелем найкращого політичного устрою для людської спільноти.	
	Основний зміст філософсько-політичних поглядів Арістотеля	
PH12-ДРН1 PH12-ДРН2	3 Основні віхи світової філософсько-політичної думки.	12
	Міфологічні уявлення про владу як волю богів	
	Різноманітність поглядів на державність, політичність у філософів античності	
	Політика як елемент морально-релігійного порядку, держава й церква як єдина цілісність і форма Божого володарювання на землі.	
	Гуманістичні філософсько-політичні вчення доби Відродження, Реформації	
	Філософсько-політичні доктрини Нового часу	
	обґрутування теорії правової держави, принципів лібералізму І.Кантом; вчення про державу і громадянське суспільство Г.В.Ф.Гегеля;	
	Політика як аrena класової боротьби у марксизмі	
	теорія утилітаризму і лібералізм у поглядах І.Бентама;	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	критично-утопічні вчення К.А.д.Р. Сен-Сімона, М.Ш.Фур'є, Р.Оуена; економічний романтизм Ш.Сісмонді; анархізм П.Прудона. Сучасні філософсько-політичні доктрини	
РН12-ДРН1 РН12-ДРН3	4 Філософсько-політичні пошуки українських мислителів. Витоки філософсько-політичної думки України. “Людська держава” Г.С.Сковороди. Філософсько-політичні ідеї Кирило-Мефодіївського товариства. Філософсько-політичні ідеї у світогляді Т.Г.Шевченка. Філософсько-політична платформа українського народництва. Філософсько-політичні концепції і погляди видатних українських вчених, літераторів, громадських діячів (М.Драгоманова, І.Франка, Л.Українки, М.Грушевського, В.Винниченка, Д.Донцова, В.Липинського та ін.).	12
РН12-ДРН1 РН12-ДРН3 РН13-ДРН4	5 Соціальні інтереси як детермінанти політики. Політика як арена боротьби і як царина здійснення всезагальних інтересів. Поняття “соціальний інтерес	11
РН12-ДРН1 РН12-ДРН3 РН13-ДРН4	Диференціація суспільства як причина виникнення специфічних інститутів регулювання суспільного життя і держави – головного з таких інститутів. Виникнення політики як діяльності людей у владних інститутах. Соціальне призначення політики і її основний виконавець – держава. Поява масових політичних партій і рухів і їх вплив на політику і здійснення державної влади. Консенсусний та конфліктологічний підходи до визначення політики.	11
РН12-ДРН1 РН12-ДРН3 РН13-ДРН4	6 Політика і політична влада. Взаємозв'язок понять “політика” і “влада”. Дефініція політики з точки зору первинності політики чи влади. Поняття “влада”. Генеза і природа влади. Різновиди влади. Концепції політичної влади Сутність трактувань дефініції політичної влади. Особливості політичної влади. Форми здійснення влади: панування, керівництво, управління, контроль. Диференціація влади. Легітимність політичної влади.	11
РН12-ДРН1 РН12-ДРН3 РН13-ДРН5	7 Політична система суспільства Тлумачення термінів словосполучення “політична система” Системний аналіз суспільства Т.Парсонса. Марксистське бачення поняття “політична система суспільства	11
	Концепції політичної системи Д.Істона, Г.Алмонда, К.Дойтча, Д.Трумена. Сутність політичної системи та її підсистем (інституціальної, регулятивної, функціональної, комунікативної, духовно-	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ідеологічної).	
	Політичний процес як конкретне вираження функціональної підсистеми. Політичний режим як виявлення функціонування політичної системи.	
	Сучасні типології політичних систем	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	84
PH12-ДРН1 PH12-ДРН2	1 Держава як головний інститут політичної системи суспільства	12
PH12-ДРН1 PH13-ДРН5	2 Політична діяльність	12
PH12-ДРН1 PH13-ДРН4	3 Політична свобода	12
PH12-ДРН1 PH13-ДРН5	4 Політична свідомість і політична гносеологія	12
PH12-ДРН3	5 Політична ідеологія	12
PH12-ДРН1	6 Політична філософія як теорія політичного пізнання	12
PH13-ДРН5	7 Політична філософія як методологія політичного пізнання	12
	РАЗОМ	180

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається

академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій		визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та під час виконання завдань під час самостійної роботи	комплексна контрольна робота (ККР)	виконання ККР під час диференційного заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 \frac{a}{m},$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
◆ Концептуальні наукові та практичні	- Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	знань; - високого ступеню владіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
♦ поглиблений когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	- Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	- Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців	- Вільне владіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді).	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	<p>Мова: - правильна;</p> <ul style="list-style-type: none"> - - чиста; - - ясна; - - точна; - - логічна; - - виразна; - - лаконічна. <p>Комуникаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції <ul style="list-style-type: none"> - Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами <ul style="list-style-type: none"> - Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги) <ul style="list-style-type: none"> Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги) <ul style="list-style-type: none"> Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог) <ul style="list-style-type: none"> Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог) <ul style="list-style-type: none"> Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог) <ul style="list-style-type: none"> Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог) <p>Рівень комунікації незадовільний</p>	90-94
♦ управління складною технічною	Автономність та відповіальність	85-89
	- Відмінне володіння компетенціями автономності та відповіальності:	80-84
		74-79
		70-73
		65-69
		60-64
		<60
		95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповіальності	Показник оцінки
або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповіальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	<ul style="list-style-type: none"> - 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - - здатність до роботи в команді; - - контроль власних дій; - 2) відповіальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - - обґрутування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - - самостійність під час виконання поставлених завдань; - - ініціативу в обговоренні проблем; - - відповіальність за взаємовідносини; - 3) відповіальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - - використання професійно-орієнтованих навичок; - - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - - володіння всіма видами навчальної діяльності; - 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - - самостійність оцінки суджень; - - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповіальності (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповіальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповіальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.
Дистанційна платформа MOODLE.

8 ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрушенко В.П. Філософія політики: Підручник. - К.: Знання України, 2003. — 400 с.
2. Сучасна політична філософія : навчальний посібник / Д. Шевчук. – Острог : Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2012. – 348 с.
3. Гобозов И.А. Философия политики. – М., 1998.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Панарин А.С. Философия политики. – М., 1996
2. Панарин А.С. В.В.Ильин Философия политики. –М., 1994
3. Кравченко И.И. Введение в исследование политики. – М., 1998
4. Гаевский Б.А. Философия политики. – К., 1993
5. Капустин Б.Г. О “методе” политической философии. Проблема артикуляции. //Полис, 1996, № 7
6. Денисенко В.М. Проблеми раціоналізму та іrrаціоналізму в політичних теоріях Нового часу європейської історії. – Л. 1997
7. Політологія / За ред. О.І.Семківа,- Л. 1994
8. Капустин Б.Г. Что такое “политическая философия” ? // Полис, 1996, № 6
9. Гегель Г.В.Ф. Наука логики. Соч. Т.У. – М., 1937
10. Кант И. Критика чистого разума. – М., 1994
11. Аристотель. Большая этика. Соч. в 4-х т. – Т.4. –М., 1984
12. Манхейм К. Идеология и утопия. //Манхейм К. Диагноз нашего времени – М., 1994
13. Манхейм K. Ideoloqy and Utopia N.Y.Harvest Book, n.d. 1994
14. Geertz c. Ideoloqyas a Cultural System // Ideology. Ed. T.Eagleton. L –N.Y.: Longman, 1994
15. Ницше Ф. Воля к власти. Избр. произведения в 3-х т. – Т.1. – М., 1994
16. Ницше Ф. Веселая наука. Соч. в 2-х т. – Т.1. – М., 1990
17. Кант И. Метафизики правов. Соч. в 6-и т. – Т. 4, 4.2 – М., 1965
18. КантИ. Религия в пределах только разума // Кант И. Трактаты и письма. – М., 1980
19. Arendt H. Lectures on Kant's Political Philosophy. - Chicago:1982.
20. Habermas J. Justification and Application Remarks on Discourse Ethnics. - Cambridge,-1993.
21. Гоббс Т. О гражданине. Соч. в 2-х т. Т.1. – М. 1964
22. Августин А. Исповедь Блаженного Августина, епископа Гиппонского. – М., 1991
23. Гегель Г.В.Ф. Лекции по философии истории. – СПб., 1993
24. Бекон Ф. Новый органон // Сочинения в 2-х т. Т.1. – М., 1973
25. Гадамер Х.-Г. Истина и метод. – М., 1988
26. Декарт Р. Размышления о методе //Сочинения в 2-х т. – Т.1., - М., 1989
27. Жильсон Ф. Философ и теология. – М., 1995
28. Кун Т. Структура научной революции. – М., 1975
29. Лютар Ж.Ф. Ситуація постмодернізму. // Філософська і соціологічна думка. – 1995, № 5-6
30. Сартр Ж.-П. Екзистенционализм – это гуманизм // Сумерки богов. – М., 1990
31. Хайдеггер М. Время и бытие. – М., 1993
32. Бердяев Н.А. Философия неравенства. – Париж., 1970
33. Ролз Дж. Теория справедливости. – Новосибирск., 1995
34. Шпенглер О. Закат Европы: Очерк морфологии мировой истории. – М., 1993
35. Гайденко П.П. Давидов Ю.Н. История и рациональность. – М., 1991
36. Ясперс К. Смысл и назначение истории. – М., 1991

37. Борг А.М. Епохи и идеи: становление историзма. – М., 1987
38. Джордж Г., Себайн, Томас Л. Торсон. Історія політичної думки. – К., 1997
39. Гумплович Л. Общее учение о государстве. – С-Пб, 1910
40. Гьюффе О. Теорії справедливості // Вибрані статті. – К., 1998
41. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма // Избранные произведения. – М., 1990
42. Єременко О.М. Багаторіність історії і соціологічних досліджень // Філософія і соціологічна думка. № 12.1991.
43. Февр Л. Бои за историю. – М., 1991.
44. Тойнби А. Дж. Постижение истории. – М., 1991.
45. Бродель Р. Время мира. Материальные цивилизации, экономика, капитализм. В 3-х т. – М., 1986. – 1992.
46. Адлер А. Понять природу человека. – СПб, 1997.
47. Маркузе Г. Одномерный человек. – М., 1987.
48. Тейяр де Шарден П. Феномен человека. – М., 1987.
49. Франкл В. Человек в поисках смысла. – М., 1991.
50. Головко Б. А. Філософська антропологія. – К., 1997.
51. Кассирер Е. Опыт о человеке: введение в философию человеческой культуры // Проблема человека в современной западной философии. – М., 1988
52. Камю А. бунтующий человек. – М., 1990
53. Унамуно Мигель де. О трагическом чувстве жизни у людей и народов. Агония христианства. – К., 1997
54. Хайдеггер М. Европейский нигилизм // Хайдеггер М. Время и бытие. – М., 1993
55. Донцов Д. Дух нашої давнини. – Дрогобич, 1991
56. Ерасов Б.С. Социальная культурология. – М., 1997
57. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. – К., 1993
58. Цивилизация. Вип.1., - М., 1992
59. Чавчавадзе Н.З. Культура и ценности. – Тбилиси, 1984
60. Шацкий Е. Утопия и традиция. – М., 1990
61. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє. – К., 1990
62. Захарченко М.В. Погорілій О.І. Історія соціології. – К., 1993
63. Корпус В. Нігілізм сьогодні або терплячесть світової історії. – К., 1994
64. Манхейм К. Диагноз нашего времени. – М., 1994
65. Цимбурский В.Л. Идея суверенитета в пост тоталитарном контексте // Полис, 1993, № 2
66. Разуваев В.В. Геополитика постсоветского пространства. – М., 1993
67. Гелбрейт Дж. Новое индустриальное общество. – М., 1969
68. Пияшева Л.И., Пинскер Б.С. Экономический консерватизм: теория и международная практика. – М., 1988
69. Новиков Н.В. Мираж “организованого общества”. – М., 1974
70. Лютер М. О рабстве воли // Роттердамский Е. Филос. Произведения. – М., 1987
71. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. В 2-х т. – К., 1994
72. Рікер П. Навколо політики. – К., 1995
73. Гобозов Н.А. Філософія права. – М., 1998
74. Політичний процес в Україні: стан і перспективи розвитку. – Л., 1998
75. Томенко М. реальні та удавані конфлікти в державній владі // Демони миру та боги війни. Соціальні конфлікти посткомуністичної доби. – К., 1997
76. Політична система сучасної України: особливості становлення. – К., 1998
77. Колодій А.Ф. Політичний спектр: про деякі критерії “лівих” і “правих” політичних рухів у пост тоталітарних суспільствах // Філософська і соціологічна думка, - 1995, № 9-10
78. Забужко О. Філософія національної ідеї: Україна- Європа // Зустрічі. – 1991, № 2
79. Печчин А. Человеческие качества. Пер. с англ. О.В. Захаровой. - М., 1980

80. Рассел Б. Человечество в опасности //Вопросы философии. – 1988, № 5
81. Сумерки богов /Сост. И общ. Ред. А.А.Яковлева. – М., 1990
82. Фукуяма С. Конец истории? //Вопросы философии. – 1990, №3

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Політична філософія» для бакалаврів спеціальності 052 «Політологія»

Розробник: Захарчук Олексій Феліксович

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19